

ОДОБРЯВАМ:

Миглена Павлова
изпълнителен директор
на АОП

СТАНОВИЩЕ*

за осъществен контрол по чл. 233 от ЗОП

ВЪЗЛОЖИТЕЛ

Наименование:	Община Момчилград
Вид:	Публичен
Партиден номер в РОП:	239

ПОРЪЧКА

Обект на поръчката:	Строителство
Предмет:	С проектните корекционни мероприятия се цели оформяне на трасето и напречните профили на дерето, удовлетворяващи условията за устойчивост на речното корито. Общият технически проект за изграждане на укрепителни и предпазни съоръжения в рисковата зона от заливане по централно градско дере обхваща целият участък от точката на заустване в р. Върбица до метър 1650. В настоящото предложение е включена най-рисковата от наводняване зона – I-ви ЕТАП от профил № 14 до профил № 45 с дължина 611 м. II-ри ЕТАП от профил № 1 до профил № 14 от профил № 45 до профил № 60 с дължина 535 м.
Прогнозна стойност:	1008558.06 BGN

ПРОЦЕДУРА

Уникален номер в РОП:	00239-2019-0005
Вид на процедурата:	Пряко договаряне
Решение за откриване на процедурата:	№ РД-19-184 от 10.05.2019 г.

СТАНОВИЩЕ

Прилагано правно основание:	Чл. 182, ал. 1, т. 1 от ЗОП
Изисквания на ЗОП:	<p>Процедура на пряко договаряне се провежда по този ред, когато:</p> <ul style="list-style-type: none"> - е необходимо неотложно възлагане на поръчката поради изключителни обстоятелства по смисъла на § 2, т. 17 от ДР на ЗОП (предизвикани от непредвидими за възложителя събития, като природно бедствие, авария или катастрофа, както и други, които увреждат, непосредствено застрашават или могат да доведат до последващо възникване на опасност за живота или здравето на хората, за околната среда, за обществения ред, за националната сигурност, за отбраната на страната или могат съществено да затруднят или да нарушат нормалното изпълнение на нормативноустановени дейности на възложителя); - не е възможно спазване на сроковете по чл. 178, ал. 2 ЗОП, както и на съкратените срокове при спешно възлагане по чл. 178, ал. 4 ЗОП; - обстоятелствата, с които се обосновава наличието на неотложност, не се дължат на възложителя. <p>Представени от възложителя мотиви и доказателства:</p> <p>В Агенцията по обществени поръчки (АОП) е постъпило Решение № РД-19-184 от 10.05.2019 г. на кмета на община Момчилград за откриване на процедура на пряко договаряне на основание чл. 182, ал. 1, т. 1 от ЗОП. Според поле IV.7) на решението за откриване на процедурата, прогнозната стойност на поръчката е в размер на 1 008 558.06 лв. без ДДС.</p> <p>Видно от поле V.2) на решението, за участие в договарянето се канят пет юридически лица: „Строител“ ООД, гр. Русе; „Гарант строй“ ООД, гр. Шумен; „НАР“ ООД, гр. Момчилград; „Йорданов инженеринг“ ЕООД, гр. София и „Елит строй б“ ЕООД, гр. Варна.</p> <p>В подкрепа на изложените мотиви са приложени следните документи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Техническа експертиза от проектант по част „Конструктивна“ за обект: „Централно градско дере гр. Момчилград“ (без посочена дата на изготвяне), съставена на основата на договор за проектиране № У-РД-36-32/20.03.2014 г.; 2. Писмо-искане, изх. № ОМ-04-557-2/31.03.2019 г. от областния управител на област Кърджали, адресирано до Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет (МКВПМС); 3. Докладна записка, изх. № 116/12.04.2019 г. от директора на Духовното училище, гр. Момчилград за необходимост от почистване на речното корито до сградата на училището, поради натрупване на скална и растителна маса и за заздравяване на моста над реката; 4. Заповед № РД-19-142/15.04.2019 г. на кмета на община Момчилград за определяне на комисия във връзка с получен сигнал от директора на Духовното училище за нанесени щети на 12.04.2019 г. от проливни дъждове;

5. Констативен протокол за извършен на 15.04.2019 г. оглед от представители на общинската администрация на обект: „Брегоукрепване на Централно градско дере Момчилград“.

Извършени проверки от АОП в електронни публични регистри (когато е приложимо):

Не е приложимо.

Изводи:

С разглежданата процедура на пряко договаряне се възлагат строителни работи по изграждане на укрепителни и предпазни съоръжения в най-рисковата от наводняване зона на централното градско дере в гр. Момчилград, с дължина 611 метра. Изборът на процедура се аргументира с лошото експлоатационно състояние на градското дере, което поради неспособността му да отвежда дъждовните и повърхностни води създава висок риск от наводнения и поставя в опасност живота и здравето на живущите в разливната зона на дерето. В мотивите за избора на процедура се посочва, че компрометираното градско дере преминава през центъра на гр. Момчилград, успоредно на ул. „Братя Миладинови“ и се зауства в р. Върбица. Отбелязва се, че след падналите проливни дъждове на 16-17.01.2016 г. (около 255 л/м²) и през периода 2017-2019 г., в резултат от лошото състояние на градското дере многократно са предизвиквани наводнения със заляти улици, дворни места, приземни етажи, къщи, гаражи и стопански постройки. Допълва се, че периодичните наводнения с различен интензитет, поставят в риск живота и здравето на живущите в разливната зона на дерето и на децата, обучаващи се в духовното училище.

Избраното правно основание е приложимо при потребност от неотложно възлагане на поръчката, т.е. когато нуждата от съответното изпълнение трябва да бъде удовлетворена незабавно или в много кратки срокове. В мотивите се посочва, че състоянието на дерето се влошава, което повишава риска от наводнения. Твърди се, че община Момчилград осъществява непрекъснат контрол, изразяващ се в проверки на текущото състояние на речното корито от назначени за целта комисии. Пояснява се, че се предприемат дребни поддържащи ремонтни работи, целящи основно осигуряването на допълнително време за реакция при настъпване на бедствие, но крайно недостатъчни за ликвидиране на риска от наводнения. Лошото техническо състояние на обекта е подробно описано в представения констативен протокол от 15.04.2019 г., изготвен от назначената от кмета на общината комисия за извършване на проверка на засегнатите от дъждовете на 12.04.2019 г. обекти и съоръжения. Становището на комисията е, че е налице значима опасност за излизане на водите от коритото с висока вероятност от причиняване на щети по инфраструктурата на града и създаване на огромен риск за живота, здравето и имуществото на хората, пребиваващи в близост до дерето в периода на настъпване на наводнение и разлив на водите от него. Комисията препоръчва спешно почистване на речното корито, укрепване на подпорната стена и ремонт на пешеходния мост, който също е повреден и в следствие на обилни валежи и наводненията може да стане негоден за употреба. Посочените констатации дават основание да се приеме, че е налице риск за човешкия живот и здраве, тъй като има предпоставки за възникване на бедствени положения, предизвикани от наводнения в засегнатия участък от централната градска част. Предвид голямата вероятност от покачване нивото на водите по поречието на р. Върбица именно през пролетния сезон, характеризиращ се с чести и интензивни валежи, могат да се приемат за основателни доводите на възложителя за необходимостта от неотложно възлагане на ремонтни и укрепителни дейности.

Наред с горното, за да е изпълнено условието за наличие на изключителни обстоятелства, изисква се възникналата ситуация да е била непредвидима за възложителя, настъпването ѝ да не е резултат от негови действия или бездействия, а да е причинено от обстоятелства, появили се извън неговата воля и въпреки положената от него дължима грижа. В мотивите е посочено, че от началото на 2016 г. и през 2017-2019 г., поради неспособността на градското дере да отвежда дъждовните и повърхностни води са настъпили множество наводнения. Същевременно, по преписката е приложена като доказателство техническа експертиза за проектиране на обект: „Брегоукрепване на Централно градско дере, гр. Момчилград“, съставена на основата на Договор № У-РД-36-22 от 20.03.2014 г., което предполага, че е изготвена преди 2016 г. От документа е видно, че лошото състояние на дерето е установено още преди години. В заключението на експертизата се препоръчва извършване на корекция, с цел предотвратяване на наводнения и щети на околните имоти и предпазване живота и здравето на населението, чрез разработването на три отделни проекта. Възложителят не е коментирал дали визираните проекти са реализирани, но с оглед посоченото в мотивите относно осъществявания от него текущ контрол върху състоянието на съоръжението през последните години, се допуска, че са предприемани само огледи и поддържащи ремонтни работи, недостатъчни за предотвратяването на наводнения или бедствия. Доколкото лошото експлоатационно състояние на дерето се явява предпоставка за настъпване на наводнения или нанасяне на щети в района и това е известно на възложителя от дълго време насам, то той е следвало да очаква възникването на подобно бедствие след всеки период на паднали интензивни валежи. Посоченото е основание за извод, че събитието от 12.04.2019 г., с което община Момчилград мотивира наличието на изключителни обстоятелства, е било предвидимо. В този смисъл, с несвоевременното възлагане на строителните дейности се допринася в някаква степен за влошаване състояние на компрометираните съоръжения – дере, подпорни стени, пешеходен мост и др. С оглед на изложеното, обстоятелствата, с които се обосновава наличието на неотложност не могат да се приемат за обосновани и доказани. Възложителят следва да разполага с аргументи и доказателства, че е положил дължимата грижа и въпреки това се е достигнало до възникване на критична ситуация, както и че по обективни причини не е могъл да проведе конкурентна процедура на по-ранен етап, включително и при хипотезата на чл. 178, ал. 4, вр. с ал. 2 от ЗОП.

Допълнително условие е, с процедурата да се възлага дейности по аварийно укрепване, които произтичат единствено от изключителни обстоятелства по смисъла на § 2, т. 17 от ДР на ЗОП, а не и такива, които биха могли да се реализират при спазване на общия ред за възлагане.

* Забележка: Съгласно чл. 229, ал. 2 от ЗОП с контрола по чл. 233 от ЗОП се оказва методическа помощ за законосъобразност при възлагането на обществени поръчки. Когато законосъобразното прилагане на избраното правно основание не е безспорно доказано при контрола и процедурата завърши със сключване на договор, АОП уведомява органите по чл. 238, ал. 1 от ЗОП (чл. 135, ал. 3 от ППЗОП).
